

**Қалалық жалпы білім беретін оқу орындары оқушылары
арасында өтетін М.Мақатаев оқуларының
ЕРЕЖЕСІ**

1. Жалпы ережелер

- 1.1. М.Мақатаев оқуларының құрылтайшылары облыстық білім департаменті, аудандық, қалалық білім бөлімдері мен басқарламалары, жергілікті жерлердегі білім ұйымдары болып табылады.
- 1.2. Осы ережелер республикалық жалпы білім беретін оқу орындарының оқушылары арасында өткізілетін М.Мақатаев оқуларының мәртебесін, мақсаттары мен міндеттерін айқындайды.
- 1.3. Республикалық жалпы білім беретін оқу орындарының оқушылары арасында өткізілетін М.Мақатаев оқуларының мақсаты мен міндеттері:
  - республикалық жалпы білім беретін оқу орындарының оқушылары арасында М.Мақатаевтың шығармаларын насихаттау;
  - республикалық жалпы білім беретін оқу орындарының оқушыларының шығармашылық қабілеттерін, эстетикалық талғамдарын, тума талант, табиғи дарындарын анықтау;
  - оқушылардың поэзияға деген құштарлығын арттыру, өлең сөзінің құдреті мен қуатын жанымен сезініп, жүрегімен түсіне білуге үйрету. Өз ой-пікірлерін ғылыми тұрғыда жеткізе білуін дамыту;
  - жас ақындарға әлеуметтік-рухани қолдау көрсетіп, олармен шығармашылық жұмыс түрлетін жандандыру. Жас буынның тарихи танымдарын, демократияға және азаматтыққа бағдарланған дүниетанымдары мен сана-сезімдерін, өмірге көзқарасын қалыптастыру.

2. Мүшәйраның шарттары

- 2.1. М.Мақатаев оқуларына қатысатын оқушының жан-жанқты дарынды поэзияны сүйетін, оны тақырыбына сай талдай білетін, ғылыми жұмысқа бейімі бар, өлеңді мәнерлеп, көркем оқи алатын қасиеті әрі ақындық талабы болуы шарт және облыстық байқаудың жүлдегері болуы керек. М.Мақатаев оқуларына қатысушы үміткер ақиық ақын М.Мақатаевтың шығармашылығын жақсы білуі керек және кез келген өлеңін талдай алуы қажет. Сонымен бірге талапкер өз шығармашылық қабілетін танытуы керек.

- 2.2 «**Менің пірім - Мұқағали**» айдарында – оқушы Мұқағалидың бір өлеңін ой кестесіне сай көркемдеп оқиды, жүріс-тұрыс мәдениеті, өзің сахнада ұстауы үлгілік дәрежеде болуы тиіс (5-10 балл).
- 2.2. «**Жауқазын жыр жанымды жүр мазалап ...**» айдарында оқушы өз төл туындысын оқиды. Оның көркемдігі, ойлылығы, оқу мәнерәне, жатқа оқуына назар аударылады (5-10 балл).
- 2.4. «**Жыр эстафетасы**» айдарында үміткерлер «Аққулар ұйықтағанда», «Райымбек, Райымбек» жатқа толық білуі керек. Оқушылар жеребе бойынша талдауына түскен поэманы жатқа айту арқылы өзара сынға түседі.
- 2.5. Берілген ұйқасқа өлең құрайды. Берілген дайын ұйқасты пайдалана отырып, тұжырымды, түйінді бір шумақ өлең туғызу. Ол ұтымды, жұрт көңілінен шығардай болғаны абзал. (5-10 балл)
- 2.6. «Өлеңнен өрілген ой» айдарында үміткер берілген Мұқағали өлеңдерінің шумақтары бойынша оның тақырыптық мазмұнын ашады, көркем ой кестесімен тақырыпты дамытады. Мұнда шешендігі, ой жүйелілігі, ұтымды жауабы ескеріледі. Мәселен «Көшеді өлең, немесе өшеді өлең» немесе «Шеше сен бақыттысын тербете бер, Құба талдан иілген бесігімді» деген тақырыптағы өлеңдерінен ой өрістету (5-10 балл).
- 2.7. «Мұқағали мұрасын кім көп біледі» - сұрақ-жауап ойыны. Бұл «Ғасыр көшбасшысы» ойындағы «Жорға» ойыны секілді, 1 минутта 10 сұрақтың қаншасына жауап береді, әрі оның шешуі дұрыс екендігі ескеріледі. әр дұрыс жауап – 1 ұпай.
- 2.8. М.Мақатаев оқуларының соңғы кезеңіне қатысуға жолдама алған талапкер толық мәліметті іріктеу комиссиясы республикалық ұйымдастыру комитетіне жібереді. Қатысушылардың аты-жөні бүркеншек атпен (псевдоним) берілуі тиіс.
- 2.9. М.Мақатаев оқуларына жалпы білім беретін мектептердің 7-11 сынып оқушылары қатыса алады.
- 2.10. М.Мақатаев оқуларының соңғы кезеңі, республикалық тур Райымбек ауданы Қарасаз ауылында өткізіледі.
- 2.11. **Өткізілу мерзімі – 2 қазан 2017 ж. Басталуы сағ: 15.00**

3. Жұмыс органдары

- 3.1. М.Мақатаев оқуларының шешуші соңғы кезеңін дайындау және өткізу жөніндегі ұйымдастыру жұмыстарын жүзеге асыру және үйлестіру мақсатында қалалық білім беру бөлімінің бұйрығымен ұйымдастыру комитеті құрылды.
- 3.2. Қалалық ұйымдастыру комитетінің төрағасы – облыстық білім департаментінің директоры.

4. Қазылар алқасы

- 4.1. М.Мақатаев оқуларының қазылар алқасының құрамы төрағадан, хатшыдан және 3-5 алқа мүшелерінен тұрады.
- 4.2. Қазылар алқасының құрамын қалалық ұйымдастыру комитетін бекітеді.

4.3. Қазылар алқасы:

- талапкердің өнеріне талдау жасайды және 10 балдық жүйемен бағалайды;
- қатысушылардың өнерін бағалаудағы мәселелерді талқылайды және қажет болған жағдайда тиісті түзетулер енгізеді;
- жеңімпаздарды анықтайды және жүлделі орындарды бөледі.

4.4. Қалалық білім беру бөлімінен М.Мақатаев оқуларының қорытындысы бойынша есеп береді.

5. Жүлдегерлерді марапаттау

5.1. М.Мақатаев оқуларының ашылу және қорытындылануы, жеңімпаздарды марапаттау рәсімі салтанатты түрде өтеді.

5.2. М.Мақатаев оқуларының қалалық кезеңінің жеңімпаздары қалалық білім беру бөлімінің дипломдарымен, ынталандыру грамоталарымен марапатталады.

5.3. М.Мақатаев оқуларының шешуші кезеңінде 6 жүлделі орын белгіленеді:

- 1 орын (біреу);
- 2 орын (екеу);
- 3 орын (үшеу).